

mange Henseender ere komne ind paa Veje, hvor de Goder, vi fremskaffe for Befolkningen, ikke, end ikke paa langt nær, svare til de Byrder, Staten og det offentlige paatage sig i Formening om at fremskaffe virkelige Goder for Befolkningen. Her er et Punkt, hvor jeg mener, der kan gøres noget alvorligt, og det vil jeg udtale som min Opfordring til den meget ærede Regering, at man paa saa mange Omraader som muligt vil tage dette Spørgsmaal op og se, hvad der i den Henseende kan naas. Det var med Anerkendelse, jeg i Aftes sluttede mig til det Forslag, som var fremsat af den højtærede Kultusminister, om at standse med at yde Støtte til Kommunerne til Bygning af Skoler, Gymnastikhuse o. s. v., og her var der efter min fulde Overvisning et Omraade, hvor man efter den Tilstand, vi befinde os i, uden at gøre nogen Skade kunde spare ret betydeligt for Staten i den Tid, der kommer, selv om man maaske allerede er bunden til Udgifter der, som ikke ville være saa ganske ubetydelige, i en Aarrække endnu.

Naar nu det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) angreb den Klasse, som han kaldte Gaardmandsstanden, og sagde, at den mere og mere drages over til Reaktionen, vil jeg gerne fremsætte nogle Ytringer i den Anledning. Det er det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds og hans Meningsfæller, der drive store Dele af vor Befolkning over i en Retning i politisk Henseende, som de ikke havde tænkt sig, de skulde gaa i. Det ærede Medlem har som Ordfører i denne Sag skilt sig selv og sine Venner fra, som han selv har udtrykt det, „alle de andre“. „Alle de andre“ staa paa den ene Side, og han og hans Venner paa den anden. Han har brugt denne Talemaade her i Tinget og selvfølgelig ogsaa udenfor, dels selv, og dels er den bleven fremsat gennem hans Venner, og har stærkt fremhævet sig og sit Parti i Modsetning til det øvrige Samfund. Saa maa han heller ikke undre sig over, at han fremkalder Opfattelse hos de Dele af Befolkningen, som han ikke regner til sine, men til „de andre“, Opfattelser, som kunne bringe dem til at indtage en Stilling, som de under andre Omstændigheder ikke vilde have indtaget.

Jeg er af den Mening, at disse andre Samfundsklasser, som han kalder „de andre“, langt fra iagttage Forsigtighed og Tilbageholdenhed nok overfor det ærede Medlem og hans Venner. Jeg mener, at man ikke blot i Gaardmandsstanden, men

i hele Befolkningen og fra dens Repræsentanters Side baade her og i det andet Ting bør optræde med langt større Tilbageholdenhed og Forsigtighed overfor de Anskuelser, som det ærede Medlem og hans Venner ere Bærere af i vort Samfund, end man gør. Jeg mener, der er vist en Blødagtighed og Eftergivenhed overfor den Retning i vort Samfund, som aldrig burde være vist, og at de derigenem have faaet en Styrke, de ikke vilde have faaet, dersom man ikke havde vist sig saa blødagtig. (K. M. Klausen: Vil De have Undtagelseslove?). Det behøver man ikke, men man skal blot ikke give efter for de Fordringer, det ærede Medlem og hans Venner opstille. Dem skulde man have modsat sig i højere Grad, end man hidtil har gjort; men det kan jo være, at man ogsaa i den Henseende kan naa til at stille sig noget anderledes i den Tid, der kommer. Jeg holder af at udtale min Mening rent ud ved saadanne Lejligheder og har ogsaa gjort det ved denne.

Maa jeg saa angaaende den enkelte Sag, som ikke alene det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), men ogsaa det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle) for et Øjeblik siden udtalte, at de for en meget væsentlig Del vilde bygge deres nærmeste Fremtidsagitation paa, nemlig Forsvars-sagen, udtale, at det kan jo ikke være nogen lukket Bog for nogen af os, at det er dette Spørgsmaal, de to Retninger, som de to ærede Medlemmer repræsenterer, ville bygge deres nærmeste Fremtidspolitik paa. Nu skal jeg kun kortelig sige, at det er jo ikke Forsvarsudgifterne, som have frembragt den store Udgiftsforøgelse, den er foraarsaget af ganske andre Ting. Det er jo klart og tydeligt udtalt, at da man vedtog Forsvarslovene, skaffede man ogsaa Midler til Dækning af den Stigning i Udgifterne, som disse vilde medføre. Og naar det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds nu skildrede Forsvarsministeren som den, der ikke blot selv tog først, men endogsaa tog saa meget, at der kun blev lidet tilovers for de andre, saa vil jeg i saa Henseende, for at blive i den Billedform, det ærede Medlem brugte, overføre Billedet paa det ærede Medlem selv og hans Parti, for er der nogen, der repræsenterer en saadan Opfattelse her i Salen, nemlig den, at tage selv først saa meget som muligt og saa bagefter se, hvor meget der bliver til de andre, tror jeg, det er det ærede Medlem, der repræsenterer den. Men hvad saa yderligere Forsvarssagen an-